

Документ за разглеждане в заседание

B9-0162/2022

16.3.2022

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно необходимостта от спешен план за действие на ЕС за
гарантиране на продоволствената сигурност във и извън ЕС в контекста
на руското нашествие в Украйна
(2022/2593(RSP))

Херберт Дорфман, Зигфрид Мурешан
от името на групата ЕРР

B9-0162/2022

Резолюция на Европейския парламент относно необходимостта от спешен план за действие на ЕС за гарантиране на продоволствената сигурност във и извън ЕС с оглед на руското нашествие в Украйна (2022/2593(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид своите предходни резолюции относно Русия и Украйна,
- като взе предвид изявленията на лидерите на Европейския парламент относно Украйна от 16 и 24 февруари 2022 г.,
- като взе предвид изявленията на председателя на Европейския съвет и председателя на Комисията от 24 февруари 2022 г. относно безпрецедентната и непровокирана военна агресия на Русия срещу Украйна,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 24 февруари 2022 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 1 март 2022 г. относно руската агресия срещу Украйна¹,
- като взе предвид резолюцията на Общото събрание на ООН относно агресията срещу Украйна, приета на 2 март 2022 г.,
- като взе предвид Декларацията от Версай на държавните или правителствените ръководители от ЕС по време на неформалната среща, проведена на 10 и 11 март 2022 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2021 г., озаглавено „План за действие при извънредни ситуации за гарантиране на доставките на храни и продоволствената сигурност по време на криза“ (COM(2021)0689),
- като взе предвид член 39 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че на 24 февруари 2022 г. Руската федерация започна непровокирано и необосновано нашествие в Украйна;
- B. като има предвид, че Съветът на Европейския съюз прие първа поредица от санкции срещу Русия, включително целенасочени индивидуални санкции, икономически и финансови санкции и търговски ограничения, и продължава да подготвя допълнителни санкции в тясно сътрудничество с трансатлантическите съюзници и други международни партньори със сходни възгледи;

¹ Приети текстове, P9_TA(2022)0052.

- В. като има предвид, че щетите върху гражданската инфраструктура в Украйна включват черноморските пристанища, което доведе до пълно блокиране на търговията по море, възпрепятствайки износа на жизненоважни селскостопански продукти за различни региони, включително Европейския съюз;
- Г. като има предвид, че войната на място в Украйна доведе също така до преустановяване на операциите по раздробяване на маслодайни семена и до въвеждането на изисквания за лиценз за износа на някои култури, и възпрепятства вътрешното движение на стоки, по-специално храни, фуражи и други селскостопански продукти, създавайки значителен недостиг на храна в Украйна и липса на запаси за доставка до други държави;
- Д. като има предвид, че Руската федерация и Украйна са сред най-важните производители на селскостопански стоки в света; като има предвид, че двете държави, взети заедно, представляват около 30 % от световния пазар на пшеница;
- Е. като има предвид, че според Организацията за прехрана и земеделие (ФАО) през 2021 г. Руската федерация или Украйна (или и двете) са били сред първите трима световни износители на пшеница, царевича, рапично семе, слънчогледово семе и слънчогледово масло, докато Руската федерация е била най-големият световен износител на азотни торове и вторият водещ доставчик както на калиеви, така и на фосфорни торове;
- Ж. като има предвид, че според оценки на ФАО разликата в предлагането в световен мащаб, която би възникнала в резултат на внезапното и рязко намаляване на износа на зърно и слънчогледово семе от двете държави, би могла да тласне международните цени на храните и фуражите далеч над техните и без това високи равнища;
- З. като има предвид, че ЕС не само внася пшеница, но и я изнася, особено за държавите от Близкия изток и Северна Африка, за които се изнасят около 6 милиона тона пшеница годишно;
- И. като има предвид, че симулациите на ФАО предполагат, че ако конфликтът доведе до внезапно и продължително намаляване на износа на храни от Украйна и Руската федерация, броят на хората с недोхранване в световен мащаб би могъл да се увеличи драстично през 2022 г. и 2023 г.;
- Й. като има предвид, че приоритетът на Европейския съюз и на държавите членки е да гарантират продоволствена сигурност и достъпност на храните за всички; като има предвид, че Европейският съюз също така носи специална отговорност за международната продоволствена сигурност, по-конкретно в средиземноморските държави;
- К. като има предвид, че ЕС трябва не само да стане по-независим в стратегически области като отбраната или енергийните доставки, но и да бъде в състояние да гарантира продоволствената сигурност по всяко време чрез увеличаване на производствения си капацитет в сектори, в които сме силно зависими от вноса; като има предвид, че тази криза доказва, че продоволствената сигурност не може

да се приема за даденост; като има предвид, че европейското производство на храни следва да се счита за стратегически сектор;

- Л. като има предвид, че Европейският съюз се основава на принципите на солидарност и че ако не действаме сега, най-уязвимите ще понесат най-големите последици;
- М. като има предвид, че тази криза има както преки, така и косвени последици за хранително-вкусовия сектор, преките последици от нея, свързани с прекъсването на търговския обмен с Русия и Украйна, и косвените последици, свързани с нестабилността на цените и производствените разходи;
- Н. като има предвид, че вследствие на икономическата криза, предизвикана от пандемията от COVID-19, Европейският съюз се стреми към укрепване на стратегическите вериги за създаване на стойност, включително хранително-вкусовата верига; като има предвид, че е необходимо да се насърчава европейското производство на селскостопански стоки, за да се гарантира непрекъснатост на веригата на доставки на хранително-вкусови стоки по време на криза;
- О. като има предвид, че повишените цени на енергията, горивата, суровините и селскостопанските продукти оказват значително въздействие върху хранително-вкусовия сектор, като предизвикват сериозно увеличение на производствените разходи, което застрашава непрекъснатостта на производството и може да доведе до смущения във веригата на доставки; като има предвид, че Русия обяви прекъсване на износа на минерални торове на 4 март 2022 г. в резултат на нашествието си в Украйна;
- П. като има предвид, че цените на суровините за торове са на исторически високи равнища; като има предвид, че използването на преработен оборски тор би могло да намали разходите за торове за земеделските стопани;
- Р. като има предвид, че правилното функциониране на европейския единен пазар е предпоставка за гарантиране на продоволствената сигурност; като има предвид, че унгарското правителство наскоро реши да забрани целия износ на зърно вследствие на руското нашествие в Украйна, в нарушение както на задълженията си по Договора, така и на солидарността на ЕС;
- С. като има предвид, че изчерпването на запасите от фуражи ще има тежки последици за много стопанства за развъждане;
- Т. като има предвид, че хранително-вкусовата промишленост все още не се е възстановила от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, която засега особено тежко производителите на свинско и птиче месо;
- У. като има предвид, че постигането на целите „От фермата до трапезата“ за устойчиво производство, разпространение и потребление ще доведе до намаляване на производителността на обработваемите земи в Европейския съюз през следващите години; като има предвид, че бъдещата продоволствена сигурност на Европейския съюз е пряко свързана с амбициите на стратегията „От

фермата до трапезата“ и на Зеления пакт; като има предвид, че тези амбиции не трябва да водят до повишаване на зависимостта ни от вноса от трети държави, като по този начин застрашават продоволствената ни сигурност;

- Ф. като има предвид, че разработването на нови биологични препарати за растителна защита и решения за биологичен контрол на основата на протеини имат потенциала да подобрят здравното състояние и добива на културите и могат да допълнят или заменят селскостопанските химически продукти;
1. осъжда най-категорично незаконната, непровокирана и необоснована военна агресия на Руската федерация срещу Украйна и нашествието ѝ в страната, както и участието на Беларус в тази агресия;
 2. изисква от Руската федерация незабавно да прекрати всички военни действия в Украйна, да изтегли безусловно всички военни и паравоенни сили и военно оборудване от цялата международно призната територия на Украйна и изцяло да зачита териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници;
 3. изразява пълната си солидарност с народа на Украйна, който търпи вече в продължение на осем години война в страната си, и осъжда по възможно най-категоричен начин действията на Русия срещу Украйна;
 4. изразява дълбоката си скръб относно трагичната загуба на човешки живот и от човешките страдания, които причинява руската агресия, и подчертава, че съгласно международното хуманитарно право нападенията срещу цивилни лица и гражданска инфраструктура, както и безразборните нападения са забранени и следователно представляват военни престъпления;
 5. приветства бързото приемане на санкции от Съвета с цел да се убеди Руската федерация да прекрати нападенията си срещу Украйна; настоява обаче, с оглед на последните нападения, включително нападенията срещу жилищни райони и гражданска инфраструктура, че е необходимо да бъдат приети допълнителни строги санкции;

Продоволствената сигурност трябва да бъде приоритет на ЕС

6. призовава Комисията да предприеме необходимите стъпки за защита на селскостопанските предприятия в ЕС чрез мерки за подкрепа, за да създаде както сигурност, така и повече гаранции за поддържане и, когато е необходимо, увеличаване на производството на храни от европейските земеделски стопани;
7. призовава Комисията да извърши преглед на целите и графика за някои инициативи в рамките на Европейския зелен пакт, по-специално стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие, за да гарантира, че тяхното прилагане не води до загуба на производствения потенциал на хранително-вкусовия сектор на ЕС и че това не застрашава европейската продоволствена сигурност;

8. призовава Комисията да спре всякакви нови законодателни инициативи, по-специално във връзка със стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие, които биха довели до намаляване на селскостопанското производство, по-специално по отношение на преразглеждането на Директивата за устойчива употреба на пестициди, целите за възстановяване на природата и надлежната проверка на веригата на доставки;
9. счита, че целите, определени в стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие, трябва да бъдат анализирани въз основа на цялостна оценка на въздействието на европейската продоволствена сигурност и на положението в съседните държави, и настоява Комисията да вземе предвид тези оценки на въздействието; настоятелно призовава Комисията да вземе предвид оценките на въздействието, които вече са публикувани от международно признати научноизследователски институти в този контекст;
10. счита, че с оглед на настоящите пазарни условия амбицията за намаляване на производствените райони с 10% не може да бъде изпълнена;
11. призовава всички държави членки да прилагат програми за предотвратяване на разхищаването на храни, като подчертава неотложната необходимост от намаляване на разхищението на храни и подчертава, че акцентът следва да бъде поставен върху предотвратяването на разхищението и загубата на храни, тъй като предотвратяването на загубата на храни в условията на недостиг на храни може да допринесе за консолидиране на продоволствената сигурност;

Спешна необходимост от холистичен план за действие за гарантиране на продоволствената сигурност

12. отбелязва, че ЕС е най-големият вносител и износител на продукти на хранително-вкусовата промишленост в света; посочва, че за да се повиши дългосрочната устойчивост на нашите системи на хранително-вкусовата промишленост, ЕС следва да предприеме стъпки за намаляване на зависимостта ни от вноса на енергия, първични стоки, химикали и химически продукти от трети държави; подчертава, че краткосрочните и средносрочните решения за гарантиране на продоволствената сигурност включват диверсификация на доставките от трети държави, и призовава Комисията да проучи възможните източници на доставки, които отговарят на международните стандарти на ЕС за устойчивост, и или да сключи нови двустранни споразумения, или да укрепи съществуващите такива;
13. призовава Комисията да предвиди евентуални руски ответни санкции, които биха могли да засегнат хранително-вкусовия сектор, като например наложените през 2014 г., и да определи и отвори нови пазари за пренасочване на износа на хранителни продукти;
14. призовава Комисията да представи план за действие на ЕС, за да гарантира продоволствената сигурност във и извън ЕС, на базата на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни действия;

15. призовава Комисията да извършва ежемесечни пазарни анализи на състоянието на селскостопанските пазари по сектори, по-специално на цените, количествата и веригите на доставки; приветства използването от страна на Комисията на новосъздадения постоянен Европейски механизъм за готовност и реакция при кризи в областта на продоволствената сигурност, който обединява експерти, както от публичната, така и от частната сфера, в хранително-вкусовия сектор; въпреки това призовава Комисията да съобщи на Парламента съдържанието на тези обсъждания, за да може той да се възползва от цялата информация, необходима за управлението на кризата;
16. припомня, че драстичното увеличение на цените на торовете, което ще окаже значително въздействие върху хранително-вкусовия сектор като цяло, предхожда руското нашествие в Украйна; подчертава, че тези цени ще продължат да се повишават, тъй като са свързани с цените на природния газ; поради това настоятелно призовава Комисията да започне да отменя антидъмпинговите мита върху торовете, произведени в трети държави; изразява освен това съжаление поради факта, че Комисията не е споменала специфичния случай на торовете в своето съобщение от 8 март 2022 г., озаглавено „REPowerEU: Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“ (COM(2022)0108);
17. отбелязва, че за да се намали зависимостта ни от химически торове, следва да се използват максимално и възможно най-скоро алтернативни органични източници на хранителни вещества; призовава Комисията да обърне внимание на законодателните и практическите пречки пред осъществяването на това решение на зависимостта ни от вноса на химически торове и ресурси от трети държави;
18. призовава Комисията да повиши ограниченията за използване на азот от животински тор, като например азот, добит от оборски тор, или торове на биологична основа (RENURE), в съответствие с ограниченията за торовете; призовава Комисията да обмисли както временна дерогация за бързо намаляване на разходите за торове, така и да работи за дългосрочна рамка, за да се засили кръговостта на земеделските стопанства и да се намали зависимостта от ресурси от трети държави;
19. подчертава необходимостта от стратегия, включваща устойчива интензификация, която би позволила увеличаване на производството с по-малко ресурси;
20. очаква Комисията да разгледа в своя доклад до Парламента и Съвета относно функционирането на общата политика в областта на рибарството необходимостта от постигане на икономически и социални ползи и ползи за заетостта, както и да допринесе за наличието на хранителни доставки; настоятелно призовава Съвета да започне политически дебат относно общата политика в областта на рибарството, нейното прилагане и реформа;
21. изразява сериозна загриженост относно рязкото увеличение на оперативните разходи, понасяни от сектора на рибарството; посочва, че много кораби в целия Съюз понастоящем са закотвени, тъй като цените на рибата при първоначална продажба не покриват увеличените производствени разходи;

Гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар на продукти на хранително-вкусовата промишленост

22. настоява, че правилното функциониране на вътрешния пазар трябва да бъде гарантирано по отношение на селскостопанските продукти и че забраните за износ към други държави членки трябва да се избягват; призовава Комисията да бъде особено бдителна в това отношение и да предприеме незабавни действия срещу налагането от Унгария на забрана за износ на зърнени култури;
23. обръща внимание на необходимостта от наблюдение и прилагане на условията за лоялна конкуренция на вътрешния пазар по отношение на неоправданите увеличения на цените на някои хранителни продукти; подчертава необходимостта от засилване на наблюдението на възможните ситуации, в които някои дружества могат да създадат монопол на вътрешния пазар в хранително-вкусовия сектор, и подчертава необходимостта от незабавно предприемане на мерки за противодействие на всяко подобно развитие;
24. призовава Комисията да обмисли мерки за предотвратяване на спекулации, свързани с увеличаването на цените на продуктите на хранително-вкусовата промишленост;

Предоставяне на възможност на земеделските стопани в ЕС да осигуряват продоволствена сигурност чрез общата селскостопанска политика и други форми на подпомагане

25. призовава Комисията да предостави на държавите членки гъвкавост временно да разрешават на земеделските стопани селскостопанско производство на екологично насочени площи, като при необходимост се използват продукти за растителна защита и торове;
26. призовава мерките срещу смущения на пазара, предвидени в член 219 от Регламента за общата организация на пазарите (ООП), да бъдат приложени незабавно, за да се подпомогнат най-засегнатите сектори;
27. призовава Комисията да бъде подготвена, ако е необходимо, да предприеме допълнителни извънредни пазарни мерки в рамките на ООП, като например задействане на член 222, за да се даде възможност за въвеждане на механизми за по-добро съответствие между търсенето и предлагането;
28. призовава Комисията да мобилизира помощ за частно складиране за най-засегнатите сектори с цел временно намаляване на последиците от краткосрочното свръхпредлагане на някои стоки, по-специално в сектора на свинското месо, който вече от няколко месеца страда поради исторически трудните пазарни условия;
29. призовава Съвета и Комисията спешно да освободят кризисния резерв от 479 милиона евро за подпомагане на селскостопанския сектор за справяне с настоящите пазарни предизвикателства; отбелязва обаче, че този кризисен резерв, след като бъде изчерпан, не може да бъде допълнен с финансиране от общата селскостопанска политика; поради това призовава за незабавно освобождаване на

допълнителни средства, готови за мобилизиране, в случай че резервът за кризи бъде изчерпан;

30. призовава Комисията да подкрепи секторните организации, за да се осигурят нови пазари за внос, които гарантират доставките на храни и селскостопански суровини, особено за добитъка, и по този начин да се избегне излагането на риск на продоволствената сигурност в Европа;
31. призовава Комисията да предложи всеобхватна европейска стратегия за протеините с цел увеличаване на европейското производство на протеини и намаляване на зависимостта на Съюза от трети държави в това отношение;
32. призовава Комисията да позволи по-гъвкаво прилагане на изискванията на общата селскостопанска политика през 2022 г., включително авансови плащания за производителите и увеличаване на дела на авансовите плащания от 50 на 70%;
33. призовава Комисията да предприеме всички необходими мерки, по-специално по отношение на държавната помощ, за да позволи по-широка подкрепа за секторите, които са най-силно засегнати от кризата;
34. призовава Комисията да разгледа възможността за изменение на Временната рамка за държавната помощ, приета през март 2020 г., за да се даде възможност на държавите членки да използват пълна гъвкавост съгласно правилата за държавна помощ в подкрепа на икономиката;
 - o
 - o o
35. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.